

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Træzenii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

nomen quo Theologi veteres plurimum utuntur, idem est quod Diabolus, uti Zacynthus per refo-
lutionem Diacynthus. Theocritus, καλὰ πάλιν δὲ Διόκωνθου, quod & alibi notavimus.

DE SISTRO. CAP. VI.

Anti. l. 8. **S**istrum in Cleopatrae manu Virgilius statuit. Idem in Isis sacerdotumque & Regum aliorum
manibus spectatur, mysticum quidem instrumentum, sed quo crepitum admodum sonorum pro-
ciebant, de quo apud Maronem legas:

Regina in mediis patrio vocat agmina sistris.

Interpretes quidem situlam & sistrum Niliaci accessus & recessus hieroglyphica fuisse dicunt. Sed
enim necesse est hoc altius atque diffusius explicare.

RERUM VICISSITUDO. CAP. VII.

*Elegant
ejus forma
erat autem
mus in in-
strumētiū
cornu recur-
vū, quo A-
gyptii in si-
stris, arcum
& sonorum
ad percus-
sionem percu-
tuntur.
Sistris for-
ma ex Plu-
tarcho.* **S**istrum itaque, cujus usus totus erat in motu, eam rerum vicissitudinem, quam juniores Altera-
tionem vocant, continuumque formandi deformandique motum indicabat: nam ejus quantitas
assiduum rerum motum ostendebat. Ceterum quia quæri solitum à plerisque, sistris species quamnam
esset, pro re fecerim, si priusquam partium ejus significata tractare aggrediamur, formam instrumēti
ejus à Plutarcho traditam descripsero. Erat sistris species orbicularis, & aque cava, in cuius
circumferentia mobilia quatuor veluti tintinnabula appendebantur. Portio siquidem ea, quæ gene-
rationi corruptionique obnoxia est lunari subicitur globo, infra quem omnia commutantur, alter-
nantque vices variabilis avi: quippe quæ sint ex elementis quatuor, igne, terra, aqua, & aere consti-
ta, & in hanc vel illam speciem conformata. In apside vero, summo verticis loco, selem effingebant,
quæ faciem humanam haberet, infra vero sub mortalibus illis orbiculis, hinc Isis, inde Nephthys
effigiem: quibus quidem figuris ortum & obitum indicabant, cujusmodi sunt elementorum quas
vocant alterationes & motus. Quid vero sibi felis vellet, suo commentario dictum, ut scilicet Luna
symbolum esset: quod animal id temperaturam cum Luna perquam similem habeat, sive coloris va-
rietatem, sive astum, sive nocturnam potius quam diurnam exercitationem, sive procacem admo-
dum salacitatem consideremus. Quid vero illud quod ajunt selem unum primo partu xxix. edere,
secundo duos, ac singulis ita vicibus usque ad septenos unum addere, ut tot deniq; tota vita
pariat natos, quot in Luna dies connumerantur? Jam vero pupillarum incrementa decre-
menta que pari cum Luna consensu omnibus innotescunt. Humana vero facies nihil aliud
sibi volebat, ait Plutarchus, nisi ut intelligeremus animal id peritiam & rationem mutatio-
num, quæ lunari globo accidunt, habere, quando uni homini per rationem intelligere da-
tum est.

DE TRIDENTE. CAP. VIII.

Ex sistris figura igitur elementarem omnem plagam intelligimus: ex incude, terram & mare. Si
vero quis mare tantum hieroglyphice signare voluerit, habebit ex numis unde figuram sibi de-
sumat.

MARE. CAP. IX.

*Sed & pro
triplici re-
jusdem po-
testate, aut
triplici a-
quarum gu-
sta. Nat.
Com in
Neptuno.* **I**n promptu siquidem est tridens, qui in Neptuni manu positus, symbolum, uti Plutarchus ait
erat tertiæ regionis ab igne: qua de causa ita & Amphitriten & Tritonas appellant. In numis sane
passim pro simbolo Maris ponitur, ut multis est locis cernere.

TROEZENII. CAP. X.

Aliquot vero numi tridentis nota signati, Troezeniorum indicant rempublicam. Siquidem
cum illi Neptunum religiosissime colerent, hieroglyphicum tridentis in numis cultus sui testi-
monium imprimebant, autor Plutarchus idem. Et *πρωειδανδς* aliquando Troezen ipsa dicta, hoc
est, Neptunia, ut apud Stephanum habetur: tamen ea sit olim aliis atque aliis nominibus appel-
lata.

A lata, quippe nunc Aphrodisias, nunc Soroniam, nunc Apollonias, & Anthanis. Peloponnefiacam autem hic intelligo: nam alia est omnino Træzen juxta Massiliam, quæ pertinet ad Italiam, à qua provincia etiam ipsa Træzenis olim nuncupata. Sed, ut ad priorem revertamur, Pausanias Palladem & Neptunum de regione ea certamen iniisse tradit: pugnam Jovis sententia diremptam, qui regionem communem utriq; eorum esse sanxerit: eaque de causa Palladem apud ipsos *Παλλάδα* & Neptunum *Βασίλειαν*, esseq; in eorum numis una parte tridentem, in altera autem Palladis ipsius caput.

MANTINEA. CAP. XI.

IN Mantineensium etiam scutis tridens signatus erat, quare ejus urbis civis per gestamen id cognoscebatur, ut est apud Pindarum.

LEGIO VIGESIMA. CAP. XII.

SPectare est Brixæ antiquo in monumento tridentem in insignium quorundam militarium medio positum, in candelabri quodammodo speciem figuratum, supra quem literæ sunt. LEG. XX. Inscriptio est, quæ Lucium Antonium Pa. Quadratum in torquibus & armiliis à Tito Cæsare bis donatum indicet.

DE ARATRO. CAP. XIII.

Tanta fuit olim agriculturæ reverentia, tantusque honor illi semper habitus, ut veteres scepra Regia in Aratri formam effigiant, quo & ipsi quoque Sacerdotes perinde ac Reges utebantur.

SCEPRUM REGIUM.

DEMOLITIO. CAP. XIV.

Circumducendi vero aratri observatio non in condendis tantum urbibus reperitur, verum etiam in evertendis delendisq; Quare illud apud Modestinum Digest. lib. vii. tit. Quibus modis &c. observandum, Aratro in civitatem indulto, civitas esse desinit, ut passa est Carthago. Eoque spectat Horatianum illud primo Carminum.

*Imprimeretque muris
Hostile aratrum exercitus insolens.*

Et secunda Philippica M. Tullius: *Ut vexillum videres, & aratrum circumduces, cujus quidem vomere portam Capua penè perstrinxisti.*

AGRICULTURA. CAP. XV.

Nimirum etiam est aratrum agriculturæ frumentariique proventus, signum, ut in numo argenteo cernere est, cujus inscriptio est ab occipito, S C I P I O I M P. cujus caput Elephantino est insigne spica, quod dubio procul Africanum signat: inferne aratrum pulcherrimè factum. Ante faciem spica, inde literæ, Q. METELLUS, Ab altera facie sigillum nudum, cujus dextera innititur femori, lana supra magnam spicam toto brachio exporrigitur: literæ hinc, R E G. F. inde, E P I U S. De frumentaria vero Africa feracitate alibi saepe dictum. Quod vero Propheta olim dixerunt, *Ex Sion profertur lex, & verbum Domini de Hierusalem, corrigetq; vim magnam populorum, ut concidant gladios suos in aratru, frumetas suas in falces*, Irenæus lib. in Valentinum quarto, pacificum Christi dogma præmonstrasse tradit. Christiana igitur institutio ad pacem, ad concordiam, ad unanimitatem comparata est. At quo nos decidimus? quæ nobis tempora destinata sunt? quibus quæ plurima tam publice quam privatim Christianis accidant mala, non aliunde sint, quam & ipsis Christianis.

*Scipionis
Africani
numus.
Pacis omnia
enim Christi-
anus salutat
suos, nihil
illius præter
pacis donat
& relinquunt
eum Christo
nato canunt
Angeli.
Aratrum in
sacris quid.*